

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

PRESTKAMPEN VARDE

Kommune:

3441/Gausdal

Gnr/bnr:

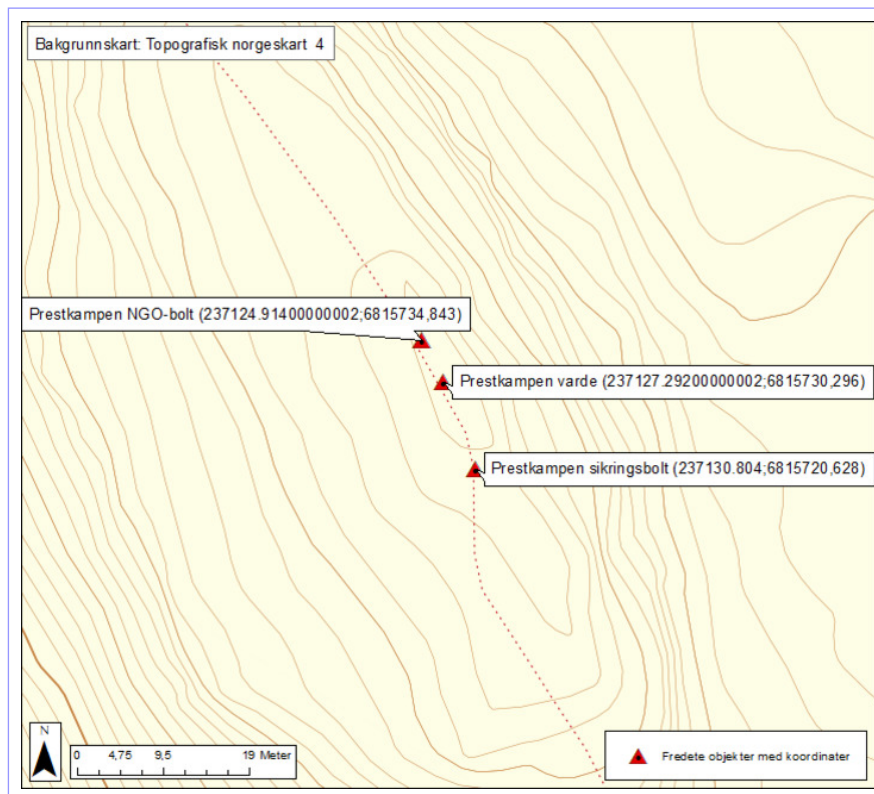
240/1

AskeladdenID:

244481

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903288

Omfang fredning

Navn	Oppført		Gnr/bnr	Omfang
•Prestkampen NGO-bolt	1950	Se koord	240/1	Utomhus
•Prestkampen sikringsbolt	1898	Se koord	240/1	Utomhus
•Prestkampen varde	1912	Se koord	240/1	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

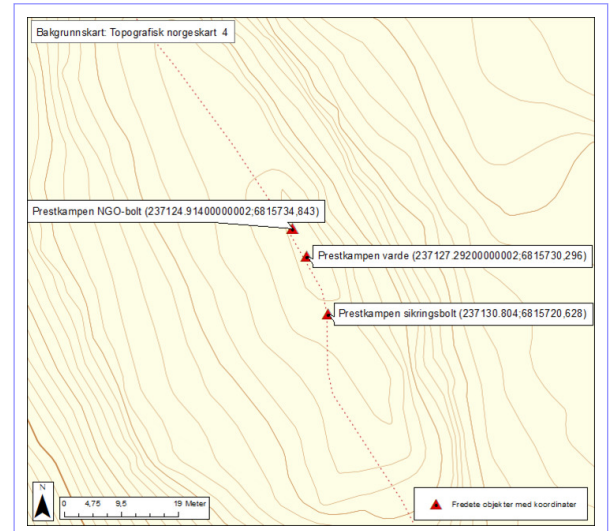
- Omfang:** Fredningen omfatter varden, en NGO-bolt en sikringsbolt av jern. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form og materialbruk. Varden er sylindrisk og ble målt i 2008 til: omkrets: 8,04 m, det vil si diameter: 2,56 m, og høyde: 2,6 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Prestkampen varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Prestkampen varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1827. I 1944 var det utført magnetiske målinger fra Prestkampen varde for å kartlegge misvisningen mellom geografisk og magnetisk nordpol. Prestkampen varde er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet.
- Førsteordensnettet skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulik målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekanten. Førsteordensnettet ble erstattet av det moderne stamnettet, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

PRESTKAMPEN NGO-BOLT - KartverksID: F30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	240/1
Oppført:	1950
AskeladdenID:	244481-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903831 Kompleks 9903288

Fredning enkeltminne

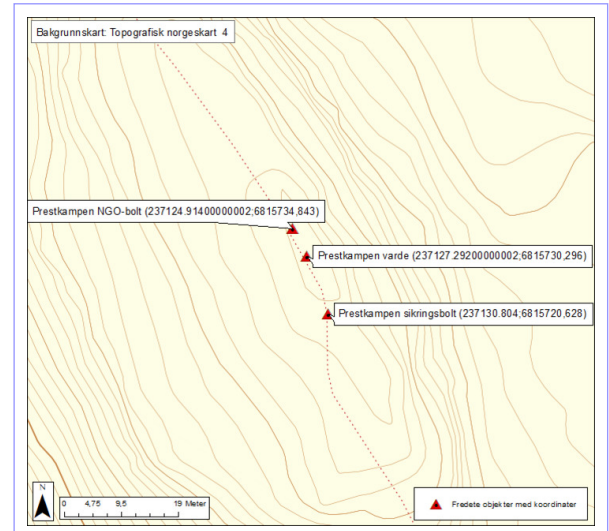
- Omfang:** Fredningen omfatter en NGO-bolt, 40 mm høy. Det er brukt noe ulik legering på NGO-boltene, slik at noen har rustet mer eller mindre, mens andre har holdt seg helt fine uten irring.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Prestkampen varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. NGO-bolter overtok som fastmerker etter ca. 1950. Den ble kalt så fordi bokstavene NGO ble preget inn på en liten flate i øvre del av boltene.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

PRESTKAMPEN SIKRINGSBOLT - KartverksID: F30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	240/1
Oppført:	1898
AskeladdenID:	244481-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903832 Kompleks 9903288

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en sikringsbolt av jern.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Prestkampen varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

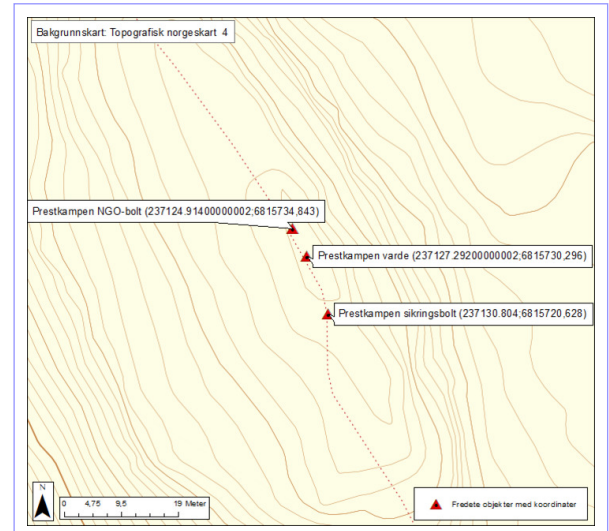
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Ved mange varder ble det satt ned såkalt sikringsbolter. Det var bolter som kunne brukes dersom sentrumsbolten av en eller annen grunn ble fjernet. En sikringsbolt kunne også brukes ved innmåling av selve varden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

PRESTKAMPEN VARDE - KartverksID: F30T0009

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	240/1
Oppført:	1912
AskeladdenID:	244481-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903723 Kompleks 9903288

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en varde. Varden er sylindrisk og ble målt i 2008 til: omkrets: 8,04 m, det vil si diameter: 2,56 m, og høyde: 2,6 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Prestkampen varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.